

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

De Ronde Venen

Onderzoek gemeente

Onderzoek naar voor- en vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 4 februari 2021

Samenvatting

De inspectie houdt toezicht op de wijze waarop de gemeenten de verplichtingen aangaande het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) nakomen. Gemeenten hebben hiervoor een digitale vragenlijst ingevuld.

Uit de analyse van de digitale vragenlijst van de gemeente De Ronde Venen blijkt dat er mogelijk risico's zijn ten aanzien van de uitvoering van de wettelijke vve-verplichtingen in deze gemeente. We hebben daarom besloten een onderzoek uit te voeren.

We hebben de vragenlijst geverifieerd aan de hand van de aangeleverde documenten en de toelichting daarop, in een gesprek met betrokkenen van de gemeente. Vervolgens hebben we de eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de eigen aspecten van kwaliteit gewaardeerd.

Beeld van de kwaliteit van vve binnen de gemeente

De gemeente De Ronde Venen bestaat uit de kernen Abcoude, Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef, Mijdrecht, Vinkeveen, Waverveen en Wilnis. De gemeente heeft beperkte tijd en middelen beschikbaar voor de ontwikkeling van de voor- en vroegschoolse educatie en de locaties kennen een sterke geografische spreiding. Er zijn acht schoolbesturen in de gemeente en twee houders voor kinderopvang. De gemeente vindt jeugdbeleid en in het bijzonder vve belangrijk en organiseert daartoe overlegtafels, maakt resultaatafspraken, verstrekt subsidie en monitort activiteiten en resultaten.

Wat gaat goed bij vve?

Gemeente De Ronde Venen heeft duidelijk bepaald welke kinderen in aanmerking komen voor de voorschoolse educatie. Het consultatiebureau zorgt er voor dat deze kinderen worden geïndiceerd en doorverwezen naar een locatie. De gemeente zorgt voor voldoende plekken en volgt en stimuleert deelname. De gemeente voert overleggen en maakt en evalueert resultaatafspraken met schoolbesturen en houders.

Wat kan beter bij vve?

De gemeente De Ronde Venen voldoet aan haar wettelijke verplichtingen op het gebied van voor- en vroegschoolse educatie

Gemeente: De Ronde Venen
Gemeente nummer: G0736

OAB-budget gemeente 2019:
€303.100,-

Aantal houders in de gemeente met
voorschoolse educatie: 2

Aantal kinderdagverblijven
met voorschoolse educatie in de
gemeente: 6

Aantal schoolbesturen in de
gemeente:
8

GGD-regio: Utrecht

(vve), maar het borgen van beleidsprocessen kan beter. De gemeente houdt zicht op de kwaliteit door (operationele) contacten tussen medewerkers en door het regelmatig laten uitvoeren van een externe monitor. Gemeente, scholen en houders maken resultaatafspraken naar aanleiding van de uitkomsten van deze monitors, maar ze hebben de uitvoering van deze afspraken onvoldoende geborgd. Er vindt vervolgens geen kortcyclisch, systematisch proces plaats van samen volgen en verbeteren. Daardoor is het moeilijk om partijen aan te spreken op en/of te ondersteunen bij hun verantwoordelijkheid voor de afspraken. Dit maakt de kwaliteit van de vve kwetsbaar.

Vervolg

De gemeente zorgt er voor dat de partners de resultaatafspraken nakomen. De gemeente informeert de inspectie hierover en in het bijzonder over de uitvoering van de afspraken over de overdracht en het volgen van de doelgroepkinderen door de scholen.

1. Opzet onderzoek

De inspectie heeft onderzoek uitgevoerd bij de gemeente De Ronde Venen.

Werkwijze

- Analyse van de beantwoorde digitale vragenlijst in relatie tot de bevindingen tijdens eerder onderzoek van het vve-beleid van de gemeente.
- Analyse van aanvullend opgevraagde informatie in relevante beleidsdocumenten van de gemeente;
- Intern overleg met het team Kinderopvang over GGD-toezicht in de gemeente;
- Een gesprek met de betrokken beleidsambtenaar over het vve-beleid van de gemeente;
- Beoordeling van het vve-beleid van de gemeente De Ronde Venen.

Bij het onderzoek naar vve-gemeenten worden de volgende standaarden onderzocht.

Standaarden gemeente	Onderzocht
1. Gemeentelijk beleid	
1.1 Definitie doelgroepkind	•
1.2 Bereik	•
1.3 Toeleiding	•
1.4 Doorgaande lijn	•
1.5 Resultaten	•
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau	•
2. Vve beleidscontext	
2.1 Integraal vve-programma	•
2.2 Ouders	•
2.3 Externe zorg	•
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•
3. Vve condities	
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt	•
3.2 Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader	•

Onderzoeksactiviteiten

Wij hebben de jaarlijkse vragenlijst, ingevuld door de gemeente, geverifieerd. Dit hebben we gedaan aan de hand van de aangeleverde documenten en de toelichting daarop, in een gesprek met betrokkenen van de gemeente. Vervolgens hebben wij de eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de eigen aspecten van kwaliteit gewaardeerd.

Legenda

De beoordeling en waardering van standaarden wordt in dit rapport aangegeven door de hiernaast geplaatste legenda.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het gemeentelijke onderzoek naar vve en de afspraken over het vervolgtoezicht.

In hoofdstuk 3 hebben we de reactie van de gemeente op het onderzoek naar vve en de rapportage daarover opgenomen.

Legenda

Beoordelingen en waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- O Onvoldoende
- K Kan beter
- V Voldoende
- G Goed

2. Resultaten onderzoek op gemeenteniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek bij de gemeente De Ronde Venen op de standaarden voor vve.

Samenvattend oordeel

De gemeente De Ronde Venen voldoet aan haar wettelijke verplichtingen voor wat betreft vve, maar het borgen van de beleidsprocessen kan beter.

2.1. Voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van de kwaliteitsgebieden 'Gemeentelijk vve-beleid (1)', 'Vve-beleidscontext (2)' en 'Vve-condities (3)'.

Gemeentelijk vve-beleid	O	K	V	G
1.1 Definitie doelgroepkind			•	
1.2 Bereik			•	
1.3 Toeleiding			•	
1.4 Doorgaande lijn			•	
1.5 Resultaten			•	
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau			•	

Vve-beleidscontext	K	V	G
2.1 Integraal vve-programma		•	
2.2 Ouders		•	
2.3 Externe zorg		•	
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen		•	
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•		

Vve-condities	O	K	V	G
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt			•	
3.2 Er is een gemeentelijk subsidiekader			•	

Gemeentelijk vve-beleid

1.1 Doelgroepkinderen in beeld

De standaard Doelgroep beoordelen wij als Voldoende. De gemeente De Ronde Venen hanteert en beschrijft de uitgebreide CBS-definitie (Gemeentebblad van De Ronde Venen 2019: art 1, lid d) Samengevat is een doelgroeppleuter: woonachtig in De Ronde Venen, tussen de 2,5 en 4 jaar met een geïndiceerde achterstand of risico op achterstand in de Nederlandse taal en/of de sociaal-emotionele ontwikkeling. De indicatie vindt plaats door het consultatiebureau.

De gemeente ziet een toenemende diversiteit qua achtergrondkenmerken van kinderen die extra taalondersteuning nodig hebben. Deze varieert van nieuwkomerskinderen tot kinderen met een anderstalige nanny. Daarom vindt de gemeente het belangrijk dat de doelgroepdefinitie ruimte biedt om het indiceren van alle kinderen met taalachterstanden te bevorderen.

1.2 bereik

De standaard Bereik is als Voldoende beoordeeld. De beleidsambtenaar geeft aan dat 84 van de 100 doelgroepkinderen begin 2020 naar een VVE-locatie gingen en dat ouders die daarvoor toch niet kiezen meestal een beargumenteerde keuze maken, zoals nabijheid en een groter aantal benodigde uren kinderopvang vanwege werk. Zij gaan dan niet ook nog naar de VVE-locatie met hun kind. De gemeente spant zich extra in om het non-bereik zo laag mogelijk te houden doordat de medewerker van het consultatiebureau in zo'n geval stimulerende gesprekken voert of op huisbezoek gaat.

De gemeente weet hoeveel plaatsen op voorscholen er gerealiseerd moeten worden op basis van de eigen doelgroepdefinitie en heeft voldoende kindplaatsen gerealiseerd. Vanwege de aanzienlijke geografische spreiding en het relatief kleine aandeel doelgroepkinderen kan de gemeente niet in elke dorpskern voorscholen realiseren en heeft zij gekozen voor concentratie van het aanbod. Met scholen en opvanglocaties die geen VVE-locatie zijn, heeft de gemeente algemene resultaatafspraken gemaakt waarmee zij beoogt om ook daar taalachterstanden zoveel mogelijk weg te werken.

1.3.Toeleiding

Het toeleidingsproces is beoordeeld als Voldoende. Het consultatiebureau is verantwoordelijk voor het indiceren en de toeleiding. De aanbieder geeft geen indicatie, maar kan zich wel melden bij het consultatiebureau bij het vermoeden van taalachterstanden. Die laatste geeft alsdan de indicatie. De gemeente heeft hierover proces- en werkafspraken gemaakt. Dit staat beschreven in de zogenoemde "Samenwerkingsovereenkomst". Met de VVE-locaties heeft de gemeente mondelinge afspraken gemaakt over het signaleren van en rapporteren over absentie van

doelgroepkinderen aan de GGD en over het volgen van hun ontwikkeling. De gemeente speelt daarbij volgens de GGD een actieve rol om te zorgen dat de kinderen bij absentie in beeld blijven bij de GGD en door hen gestimuleerd worden om te blijven deelnemen. Echter gegevens over ouderbetrokkenheid, absentie en non respons worden niet systematisch geanalyseerd en geëvalueerd, waardoor relevante informatie ontbreekt om tijdig te kunnen bijsturen. De gemeente kan dit verbeteren door dit proces vast te leggen en te zorgen dat deze gegevens op planmatige wijze aan de orde komen in het afstemmingsoverleg met de samenwerkingspartners.

1.4. Doorgaande lijn

Deze standaard hebben wij als Voldoende beoordeeld, met ruimte voor verdere versterking.

De gemeente heeft in een samenwerkingsagenda afspraken gemaakt met schoolbesturen en kinderopvanghouders om de doorgaande lijn te bevorderen op het gebied van aanbod, pedagogisch klimaat en educatief handelen, het ouderbeleid en de zorgstructuur. Er wordt een standaard overdrachtsformulier gebruikt bij de overdracht van peuters naar het primair onderwijs (gemeenteblad 2019, art. 1k). Voor de houders kinderopvang is in de subsidieregels opgenomen dat zij zich moeten conformeren aan deze afspraken uit de samenwerkingsagenda (art. 5, lid 1, sub 1 nadere regels subsidie peuteropvang en voorschoolse educatie De Ronde Venen 2020).

We willen de gemeente De Ronde Venen en samenwerkingspartners complimenteren dat zij resultaatafspraken hebben gemaakt over het (gestandaardiseerd) overdragen van kindgegevens, het voeren van overdrachtsgesprekken tussen groepsleiders over individuele kinderen en het bevorderen van ouderbetrokkenheid.

Deze afspraken worden echter in wisselende mate nageleefd volgens de gemeenteambtenaren. Dit beeld is bevestigd door de recente vve-monitor (Oberon, oktober 2020). We geven de gemeente daarom op dit punt een herstelopdracht om te bevorderen dat de resultaatafspraken, die de doorgaande ontwikkeling van de kinderen stimuleren, over de brede linie worden uitgevoerd (WPO, art. 8). We vragen de gemeente om binnen een jaar na het verschijnen van dit rapport aan ons te rapporteren over het effect van de resultaatafspraken en hoe daarop gezamenlijk wordt gestuurd.

De inzet van logopedisten bij screening en het volgen van taalachterstanden wordt als constructief ervaren net als de inzet van klassenassistenten die in beide sectoren werken, waardoor de doorgaande lijn wordt bevorderd.

1.5. Resultaten

Deze standaard hebben wij als Voldoende beoordeeld, omdat op gemeentelijk niveau is bepaald en wordt geëvalueerd wat de gewenste resultaten zijn van de VVE.

In de gemeentelijke samenwerkingsagenda 2017/2021 zijn afspraken gemaakt tussen gemeente, schoolbesturen en houders kinderopvang.

Daarin is een gezamenlijke ambitie verwoord over de taal- en rekenontwikkeling. Concreet is er een algemeen streefniveau afgesproken (i.c. 10% boven landelijk gemiddelde) en is afgesproken dat alle scholen en opvanglocaties een kindvolgsysteem zullen gebruiken, dat tenminste voldoet aan de eisen van deze samenwerkingsagenda.

Wij constateren dat het afspreken van een streefniveau uiteindelijk bedoeld is om de taal- en rekenachterstanden bij individuele kinderen te voorkomen en weg te werken en geven de gemeente ter overweging mee om in overleg met de samenwerkingspartners het gesprek te voeren over hun eigen ambities en effect van hun interventies, zodat zij zelf per locatie ambitieuze en haalbare doelen kunnen stellen.

1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau

Deze standaard hebben wij als Voldoende beoordeeld. De gemeente is regievoerder, coördineert het vve-beleid en betreft hierbij de LEA-partners en de hulpverlenende instanties. De beleidsmedewerkers, die verantwoordelijk zijn voor vve, zijn ook verantwoordelijk voor gemeentebestuur rondom de kinderopvang en het onderwijs. Zij overleggen regelmatig met elkaar en met de samenwerkingspartners. Dit maakt dat zij op de hoogte zijn van wat speelt. Wij benadrukken daarbij het eerder genoemde belang van systematisch doelen stellen en evalueren van beleid.

Verder vinden we dat de gemeente de besturen en houders meer mag uitnodigen om eigen ambities en goede voorbeelden met elkaar te delen. Het bestuurlijk gesprek dat gepland staat naar aanleiding van de evaluatie door Oberon lijkt een goede gelegenheid om afspraken te maken over het verder versterken van de doorgaande lijn.

Vve-beleidscontext

2.1 Integraal vve-programma

Deze standaard waarderen wij als Voldoende. De gemeente heeft in een samenwerkingsdocument en in het subsidiekader voor de voorschoolse voorzieningen afspraken gemaakt over het gebruik van een integraal vve-programma en een observatiesysteem.

2.2 Ouders

Deze standaard waarderen wij als Voldoende. De gemeente heeft een visie beschreven op ouderbetrokkenheid en heeft de populatie in beeld. De gemeente vindt partnerschap van belang en verplicht de voorschoolse organisaties via het subsidiekader om ouders te betrekken bij het vve-programma.

2.3 Externe zorg

Deze standaard waarderen wij als Voldoende. De gemeente beschikt over een zorgstructuur, waarin onder andere het bieden van extra hulp en ondersteuning (aan gezinnen) is geregeld. De gemeente

beschikt over een jeugdbeleidsplan en de ambities daaruit worden momenteel uitgewerkt in een uitvoeringsplan.

2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen

Deze standaard waarderen wij als Voldoende. De gemeente houdt zicht op de kwaliteit door periodiek overleg te voeren met GGD, houders en scholen. Ook laat zij af en toe een externe monitor uitvoeren, die een helder beeld geeft van de kwaliteit van de afspraken over de voor- en vroegschoolse educatie (Oberon, oktober 2020).

2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

Wij vinden dat deze standaard beter kan. Wij waarderen de inzet en zorgvuldigheid van de gemeente, maar vinden dat het stelsel van interne kwaliteitszorg voor vve beter kan. Door een duidelijke procedure van kwaliteitszorg in te richten en vast te leggen met de samenwerkingspartners, kan er effectiever worden gestuurd op de afgesproken activiteiten en resultaten. Een procedure waarin systematisch met elkaar wordt gepland, uitgevoerd, geëvalueerd en bijgesteld.

De gemeente De Ronde Venen houdt zicht op vve via gesprekken met de houders, schoolbesturen en andere samenwerkingspartners, signalen vanuit de gemeenteraad en de gemeentelijke organisatie. De beleidsambtenaren hebben met de kinderopvang en de scholen twee keer per jaar regulier overleg, het zogenoemde “kernoverleg”. Via de kernoverleggen houden de beleidsmedewerkers zicht op het effect van het beleid.

De recente evaluatie door Oberon is een goed aangrijpingspunt om de vve op gemeentelijk niveau te verbeteren, omdat de sterke en verbeterpunten daarmee goed in beeld zijn. Voor het verbeterproces zelf is echter nodig dat dit op systematische en planmatige wijze gebeurt met heldere en kenbare afspraken over rollen en verantwoordelijkheden van de samenwerkingspartners.

Vve-condities

3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt.

Deze standaard beoordelen wij als Voldoende.

De GGD regio Utrecht houdt toezicht op de naleving van de wettelijke kwaliteitsregels voor de kinderopvang en de basisvoorwaarden voor de kwaliteit van de voorschoolse educatie. In de gemeente De Ronde Venen zijn zes VVE-locaties en de GGD heeft geen aanwijzingen dat deze niet voldoen. In 2020 heeft de GGD vier van deze locaties geïnspecteerd en is bij één locatie een tekortkoming geconstateerd, die tijdens de latere her inspectie was opgelost. De GGD zal in 2021 de overige twee locaties inspecteren. Dit uitstel is een direct gevolg van de benodigde inzet van de GGD vanwege Covid-19. Daarom en vanwege het positieve beeld dat de GGD van de locaties heeft, geven

wij de gemeente op dit punt nu niet een herstelopdracht.

3.2 Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader.

Deze standaard beoordelen wij als Voldoende.

De gemeente De Ronde Venen heeft de afspraken met betrekking tot het verkrijgen van vve-subsidie vastgelegd (nadere regels subsidie peuteropvang en voorschoolse educatie De Ronde Venen 2020). Zes locaties zijn geregistreerd als VVE-locatie in LRKP. De pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn op de peutergroepen van de aanbieder zijn vve gecertificeerd en voldoen aantoonbaar aan het taalniveau 3F of zijn daartoe in opleiding. In de GGD-rapporten hebben wij geen aanwijzingen gevonden dat dit niet op orde zou zijn. Aan de subsidieverlening is een aantal afspraken verbonden die voortvloeit uit de Wet Kinderopvang en de afspraken uit de gemeentelijke Samenwerkingsagenda. Deze afspraken gaan samengevat over onder andere: reikwijdte, doelgroep, kwaliteitseisen en samenwerking.

2.2. Afspraken vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij?	Wat doen wij?
Vve gemeente	... van de gemeente	
Resultaatafspraken over doorgaande ontwikkeling van de kinderen (zoals overdracht en volgen van de ontwikkeling) worden niet overal uitgevoerd.	Dat zij de uitvoering van de resultaatafspraken bevordert en uiterlijk eind 2021 aan ons rapporteert over de resultaten.	Mede naar aanleiding van deze rapportage besluiten wij in hoeverre nader onderzoek nodig is.

3. Reactie van de gemeente

Hieronder geeft het college van B en W een reactie op de uitkomsten van het onderzoek. De gemeente Ronde Venen geeft aan hoe zij hiermee aan de slag gaat.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Ronde Venen heeft kennis genomen van het concept-inspectierapport over het voor- en vroegschoolse educatie (hierna: VVE) beleid. Wij hebben belangrijke stappen gezet met ons jeugdbeleid, waarin het versterken van de beschermende factoren in het leven van kinderen centraal staan. Het voorkomen van achterstanden en het bieden van een veilige omgeving zijn daarin belangrijke onderdelen. Het inspectierapport met de voorgestelde verbetering van de IvhO nemen wij mee in het uitvoeringsplan van het jeugdbeleid om zo de VVE naar een hoger niveau te tillen.

Wij onderschrijven het belang van het nakomen van de resultaatafspraken door onze partners, om beter inzicht te krijgen in de doorgaande ontwikkeling van de kinderen. Het gaat er uiteindelijk om dat kinderen zich daadwerkelijk ontwikkelen. De komende periode werken we met de samenwerkingspartners aan een proces om effectiever te sturen op afgesproken activiteiten en resultaten, deze systematisch met elkaar te plannen en uit te voeren, te evalueren en bij te stellen.